

معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادسازندگی

تربیت

کارگر ماهر

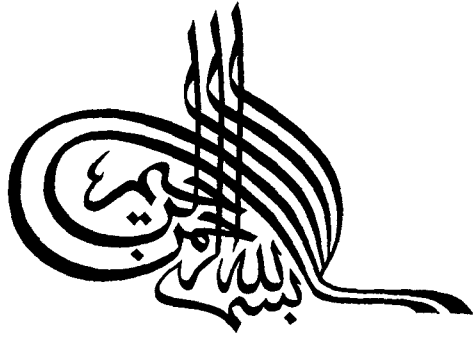
بهداشت

دام و جایگاه

استاندارد
مهارت
و آموزشی

دامپزشکی

کد: ۷۴-۲۴۰۱۰۳۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه
- عنوان رشته: دامپزشکی
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی دامپزشکی
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: بهار ۱۳۷۸
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز سازمان دامپزشکی - معاونت بهداشتی - پیشگیری تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۱	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۲	۸- مربیان دوره
۱۳	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۵	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۵	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۶	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۷	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها
	ضمیمه
	پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی
۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیتهای آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیتهای آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیتهای آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هریک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاشهای برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه: به فردی گفته می‌شود که ضمن آشنایی از دانش فنی و اصول بهداشت، مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت رعایت اصول بهداشتی دام و جایگاه بمنظور کمک به کنترل و پیشگیری بیماری‌ها را فرا گرفته باشد.

- **محتوای آموزشی:** مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارت‌ها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

- ۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.
- ۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه؛ دوره‌ای است که طی آن کارآموز دانش فنی و مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت رعایت نکات اصولی و صحیح بهداشت دام بعنوان کارگر ماهر دامداری فرا می‌گیرد.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شاغل بعنوان کارگر دامداری علاقتمند به اشتغال کار در دامداریها بعنوان کارگر ماهر	شرط شرکت در دوره
جنسیت: مرد و زن سطح سواد: حداقل خواندن و نوشتن برای شاغلین و حداقل پنجم ابتدایی برای علاقمندان به این حرفه	مشخصات کارآموز
۱۸ روز	مدت دوره
۷۲ ساعت [۲۴ ساعت نظری و ۴۸ ساعت عملی] روزانه ۴ ساعت	کل ساعات دوره
حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر	ظرفیت پذیرش هر دوره
نظری و عملی - روزانه	شیوه اجراء
دو نفر کارشناس دامپزشکی برای تدریس نظری و عملی یک نفر تکنسین دامپزشکی بعنوان کمک مربی در بخش عملیات کارگاهی	کادر آموزشی
کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره (بیش از ۱۴ ساعت غیبت موجه یا غیرموجه نداشته باشد)	شرایط قبولی کارآموز
مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان	کادر اجرایی

هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره «تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه بهداشت دام و جایگاه در سطح کارگر ماهر برای دامدارها.

۲- هدفهای آموزشی

۱- ۲- هدف کلی: هدف کلی این دوره عبارت است از تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه بهداشت دام و جایگاه در جنبه‌های شناختی و مهارتی.

۲- ۲- هدفهای جزئی: هدفهای آموزشی (جزئی) دوره برای ارتقاء سطح دانش و مهارت کارآموزان به شرح زیر است:

- کسب دانش در زمینه نقش بهداشت دام و جایگاه در اقتصاد دامپروری.

- کسب دانش در زمینه اصول اساسی بهداشت دام

- کسب توانایی برای شناسایی دام سالم

- کسب دانش در زمینه روشهای معاینه دام بیمار

- کسب مهارت در مورد راههای خوراندن داروهای مایع و جامد به گوسفند، بز و گاو

- کسب دانش در زمینه انواع جایگاه دام (نیمه‌بان، بان، بسته)

- کسب دانش در مورد محاسن و معایب جایگاهها از نظر فراهم ساختن شرایط مساعد

حیات دام

- کسب دانش در زمینه اصول بهداشت مراتع و چراگاهها

- کسب توانایی برای شناخت دقیق انواع مواد ضدعفونی کننده و سموم شیمیایی مورد

استفاده برای دام و جایگاه دام و نحوه کاربرد آنها

- کسب دانش در مورد انواع سمپاش‌های مورد استفاده در دامداری و نحوه استفاده از آنها

- کسب مهارت در زمینه استفاده از سمپاش‌های مورد استفاده در دامداری

- کسب دانش و مهارت در زمینه اصول بهداشتی گاو
 - کسب دانش در زمینه بهداشت شیردوشی
 - کسب دانش در مورد عوامل ضد عفونی کننده
 - کسب دانش در زمینه عوامل گندزدای غیر شیمیایی
 - کسب دانش در زمینه عوامل گندزدای شیمیایی
 - کسب دانش در زمینه نقش حشرات و انگلها در بهداشت دام
 - کسب دانش و مهارت در زمینه شماره زدن و پلاک کوبی و انواع آن
 - کسب دانش و مهارت در زمینه روش های اصولی عقیم سازی و مسایل بهداشتی آن
 - کسب دانش و مهارت در زمینه سم چینی و مسایل بهداشتی آن
 - کسب دانش و مهارت در زمینه روشهای اصولی شاخ سوزی
 - کسب مهارت در زمینه ضد عفونی وسایل و تجهیزات مورد استفاده در دامداری
 - کسب دانش در زمینه بهداشت تغذیه ای
 - کسب دانش و مهارت در زمینه ایمنی و بهداشت کار در دامداری
- ۲-۳ هدفهای رفتاری: در پایان دوره کارآموزان باید به تواناییهای ذیل نایل شوند:
- دام سالم را از دام بیمار تمییز دهند و گزارش وضعیت دامهای مریض را به مدیر دامداری ارائه نمایند.
 - تعریف بهداشت دام و جایگاه را بیان نمایند.
 - نقش بهداشت دام و جایگاه را در اقتصاد دامپروری توضیح دهند.
 - اصول اساسی بهداشت دام (ضد عفونی، واکسیناسیون، معدوم کردن لاشه و قرنطینه دام) را بیان کنند.
 - واژه سلامتی را تعریف کنند.
 - علائم ظاهری دام سالم را بیان کنند.
 - روشهای معاینه دام بیمار را شرح دهند.

- طرق خوراندن داروهای مایع و جامد به گوسفند، بز و گاو را عملاً انجام دهند.
 - انواع جایگاه دام را نام ببرند و تفاوت‌های بین آنها را توضیح دهند.
 - جایگاه نیمه‌باز و نکات بهداشتی آنرا شناخته و قادر به انجام عملیات بهداشتی آن باشند.
 - جایگاه باز و نکات بهداشتی آنرا توضیح داده و قادر به انجام عملیات بهداشتی آن باشند.
 - جایگاه بسته و نکات بهداشتی آنرا توضیح داده و قادر به انجام عملیات بهداشتی آن باشند.

- محاسن و معایب جایگاه‌های مختلف دام (نیمه‌باز، باز و بسته) را از نظر فراهم ساختن شرایط مساعد حیات دام بیان کنند.

- اصول بهداشت مراتع و چراگاهها را بیان کنند.

- انواع مواد ضد عفونی کننده و سموم شیمیایی مورد استفاده برای دام و جایگاه دام را نام برده و نحوه کاربرد آنها را انجام دهند.

- انواع سم‌پاش‌های مورد استفاده در دامداری را نام ببرند و نحوه استفاده صحیح از آنها را انجام دهند.

- مراقبت‌های لازم قبل از زایمان گاو را ضمن توضیح انجام دهند.

- اقدامات و مراقبت‌های لازم حین زایمان گاو را توضیح داده و انجام دهند.

- روش‌های صحیح قطع و ضد عفونی کردن بندناف گوساله را توضیح داده و انجام دهند.

- نحوه خوراندن آغوز را به دام تازه متولد شده انجام دهند.

- اصول صحیح و بهداشتی آماده کردن دام برای دوشش را بطور صحیح انجام دهند.

- دفعات دوشش و مسائل بهداشتی آنرا توضیح دهند.

- اصول صحیح دوشش را بیان نمایند.

- نحوه استفاده از دستگاه‌های شیردوشی را عملاً به نمایش بگذارند.

- مراقبت‌های لازم از دستگاهها و وسایل شیردوشی را عملاً نشان دهند.

- عوامل گندزدایی غیر شیمیایی (مکانیکی و طبیعی) را توضیح دهید.

- عوامل گندزدای شیمیایی را که برای دام و جایگاه دام مورد استفاده قرار می‌گیرند، توضیح دهند.

- نقش حشرات و انگلها را در مورد بهداشت دام توضیح دهند.

- انواع انگلهای دام را نام ببرند.

- انگلهای خارجی را نام برده و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها را انجام دهند.

- انگلهای داخلی را نام برده و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها را انجام دهند.

- حمام ضدکنه را شرح و شیوه صحیح حمام دادن دام را انجام دهند.

- سموم مورد استفاده بر علیه انگلهای خارجی دام را نام برده و توضیح دهند.

- نقش حشرات و سایر حیوانات موزی را در انتقال بیماریها، توضیح دهند.

- نحوه مبارزه با حشرات و سایر حیوانات ناقل بیماریهای دام را بیان کنند.

- انواع حشره‌کشهای مورد استفاده در بهداشت دام را نام ببرند.

- روشهای مختلف شماره‌زدن و پلاک‌کوبی دام را نام ببرند.

- عملیات مربوط به شماره‌زدن و پلاک‌کوبی دام را ضمن توضیح، انجام دهند.

- عملیات مربوط به سمپاشی دام و جایگاه را انجام دهند.

- عملیات مربوط به قطع سرپستانکهای قطع شده را بیان کنند.

- مراقبتهای بهداشتی مربوط به سرپستانکهای قطع شده را بیان کنند.

- روشهای اصولی عقیم‌سازی را عملاً به نمایش بگذارند و مسایل بهداشتی آنرا توضیح دهند.

- روشهای اصولی سم‌چینی را عملاً انجام دهند.

- مسائل بهداشتی سم‌چینی را توضیح دهند.

- روشهای اصولی حذف شاخ و شاخ‌سوزی را عملاً انجام دهند.

- عملیات مربوط به شستشو و ضدعفونی وسایل و تجهیزات مورد استفاده در

شاخ‌سوزی، عقیم‌سازی، سم‌چینی و قطع سرپستانکهای اضافی را انجام دهند.

- مسمومیت‌های تغذیه‌ای دام را تشریح نمایند.
- اختلافات حاصل از تغذیه را بیان کنند.
- اقدامات بهداشتی که در زمان بروز اختلالات تغذیه‌ای باید صورت گیرد، ضمن توضیح عملاً انجام دهند.
- موارد و مراحل ایمنی و بهداشت کار را شناخته و موارد مذکور را انجام دهند.

فرصت‌های شغلی

- کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه» قادر خواهند بود که از فرصت‌های شغلی زیر استفاده کنند:
- ۱- کسب درآمد بیشتر از طریق ارائه خدمات بهداشتی فنی و بهتر به دامداریها نسبت به قبل از آموزش.
 - ۲- ایجاد فرصت مناسب برای اشتغال به کار در دامداریها به عنوان کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه جهت افراد علاقمند به این کار.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

- در دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه» کارآموز به کسانی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشند:
- الف - علاقمند به حرفه اشتغال در دامداریها بعنوان کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه باشند و یا شاغل در دامداریها در همین زمینه باشند.
 - ب - سواد آنها حداقل در حد خواندن و نوشتن برای شاغلین و پایان دوره ابتدایی برای غیرشاغلین علاقمند و داوطلب باشد.
 - ج - سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.
- یادآوری ۱: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵

و حداکثر ۲۰ نفر باشد.

- یادآوری ۲: برای شرکت در این دوره تمامی افراد بومی واجد شرایط منطقه می‌توانند شرکت نمایند اما مروجین امور دام، شاغلین بخش (بویژه کسانی که دوره‌های ترویجی را گذرانده باشند) و فارغ‌التحصیلان شاخه کار دانش و دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای امور دام جهاد در اولویت قرار دارند.
- یادآوری ۳: در بین متقاضیان غیرشاغل و واجد شرایط اولویت اول با فارغ‌التحصیلان دوره‌های آموزش روستاییان می‌باشد.

مربیان دوره

- مربیان دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه» کسانی هستند که:
- در زمینه مسایل بهداشتی دام و جایگاه دامداری دارای تجارب کافی باشند (حداقل ۲ سال)
 - از عهده تدریس محتوای آموزش نظری و عملی دوره برآیند.
 - تحصیلات آنان حداقل در حد تکنسین و دکترای دامپزشکی باشد.
 - یادآوری ۱: تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادر شده از سوی دفتر آموزش روستاییان وزارت جهادسازندگی صورت می‌گیرد.
 - یادآوری ۲: در تدریس دوره اولویت با مربیانی است که دوره‌های ویژه تربیت مربی را گذرانده باشند.
 - یادآوری ۳: در تدریس دوره، استفاده از ۳ مربی به شرح زیر ضروری و الزامی است.
 - کارشناس دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره (۲ نفر)
 - تکنسین دامپزشکی بعنوان کمک مربی در درس عملیاتی

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه»، مجموعاً ۷۲ ساعت است که ۲۴ ساعت آن به آموزش نظری و ۴۸ ساعت به آموزش عملی اختصاص دارد. در این دوره روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموعاً طول دوره ۱۸ روز خواهد شد. محتوای آموزشی دوره به تفکیک محتوای نظری، عملی و نظری/عملی (توأم) به شرح زیر است:

۱- محتوای نظری دوره

محتوای نظری دوره مجموعاً ۱۳/۵ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که شامل سرفصلهای زیر می‌باشد:

نقش بهداشت دام و جایگاه [یک ساعت]، اصول اساسی بهداشت دام (ضد عفونی، واکسیناسیون، معدوم کردن و قرنطینه دام) [یک ساعت]، تعریف و مفهوم سلامتی [نیم ساعت]، علائم ظاهری دام سالم [یک ساعت]، روشهای معاینه دام بیمار [نیم ساعت]، محاسن و معایب جایگاهها از نظر فراهم ساختن شرایط مساعد حیات دام [نیم ساعت]، اصول بهداشت مراتع و چراگاهها [نیم ساعت]، مراقبت‌های لازم دستگاهها و وسایل شیردوشی [یک ساعت]، عوامل گندزدای غیر شیمیایی (عوامل مکانیکی و عوامل طبیعی) [یک ساعت]، عوامل گندزدای شیمیایی دام و جایگاه دام [یک ساعت]، نقش حشرات و انگلها در بهداشت دام [نیم ساعت]، انواع انگلها [نیم ساعت]، انگلهای داخلی و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها [نیم ساعت]، انواع حشره‌کشهای مورد استفاده در بهداشت دام [نیم ساعت]، مسمومیت‌های تغذیه‌ای [یک ساعت]، اختلافات هضم حاصل از تغذیه [یک ساعت].

۲- محتوای عملی دوره

محتوای عملی مجموعاً ۱۸ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که شامل سرفصلهای زیر می‌باشد:

طرق خوراندن داروهای مایع و جامد به گوسفند، بز و گاو [چهار ساعت]، اصول صحیح

و بهداشتی آماده کردن دام برای دوشش [دو ساعت]، اصول صحیح دوشش و استفاده از دستگاههای مربوطه [دو ساعت]، قطع سرپرستانکهای اضافی و مراقبتهای بهداشتی آن [دو ساعت]، روشهای اصولی اخته و مسائل بهداشتی آن [دو ساعت]، روشهای اصولی سمچینی و مسائل بهداشتی آن [دو ساعت]، روشهای اصولی حذف شاخ و شاخسوزی [دو ساعت]، شستشو و ضدعفونی و مسایل و تجهیزات مورد استفاده در امور سمچینی، حذف شاخ و ... [دو ساعت].

۳- محتوای نظری و عملی (توأم) دوره

محتوای نظری و عملی مجموعاً ۱۰/۵ ساعت نظری و ۳۰ ساعت عملی را به خود اختصاص داده است. سرفصلهای این بخش می‌بایستی هم بصورت نظری و هم عملی تدریس شوند. سرفصلهای مربوطه به شرح ذیل است:

- انواع جایگاه دام [ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]*

- انواع مواد ضدعفونی کننده و سموم شیمیایی مورد استفاده برای دام و جایگاه دام [ن =

دو ساعت و ع = دو ساعت]

- انواع سمپاشهای مورد استفاده و اصول استفاده صحیح از آنها [ن = نیم ساعت و ع =

دو ساعت]

- مراقبتهای لازم شامل خشک نمودن دام و مسائل قبل از زایمان [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- اقدامات و مراقبتهای لازم زمان تولد گوساله [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- روشهای صحیح قطع و ضدعفونی بندناف و خوراندن آغوز [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- انگلهای خارجی و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- حمام ضدکنه و سموم مورد استفاده بر علیه انگلهای خارجی دام [ن = نیم ساعت و ع =

دو ساعت]

* ن = نظری و ع = عملی

- شماره زدن و پلاک کوبی و انواع آن در دام [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]
- روشهای اصولی سمپاشی [ن = نیم ساعت و ع = چهار ساعت]
- اقدامات بهداشتی در زمان بروز اختلافات تغذیه‌ای [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]
- ایمنی و بهداشت کار [ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه، کارگاه کار عملی و ...) مورد نیاز این دوره باید در مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد. چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

- یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:
 - فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.
 - یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

- کارآموزی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:
- ۱- میانگین نمرات دروس عملی و نظری وی از ۱۴ کمتر نباشد.
 - ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) وی از $\frac{1}{8}$ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارت‌ها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	کد
۱	شناخت اصول بهداشت دام و توانایی خوراندن داروهای مختلف و تشخیص دام سالم از بیمار و ارائه گزارش لازم به مدیر دامداری	۱۷
۲	شناخت اصول بهداشت جایگاه و مرتع	۱۷
۳	شناخت و توانایی عملیات بهداشتی دام از تولد تا خشک کردن (مراقبت‌های قبل و بعد از زایش، قطع ناف، خوراندن آغوز، شیردوشی، طریقه خشک کردن گاو و ضدعفونی دستگاههای شیردوشی)	۱۷
۴	آشنایی با مواد ضدعفونی کننده و توانایی استفاده از آنها	۱۸
۵	شناخت انگلهای مختلف دام، حشرات و حیوانات موذی و توانایی پیشگیری و مبارزه با آنها	۱۸
۶	توانایی انجام عملیات تازم و بهداشتی شامل (پلاک زنی، سم پاشی دام و جایگاه، قطع سرپستانکهای اضافی، اخته کردن، شاخ سوزی و ضدعفونی وسایل و تجهیزات)	۱۸
۷	آشنایی از مسمومیت‌های غذایی و اختلالات تغذیه‌ای و توانایی انجام اقدامات لازم در زمان بروز اختلالات	۱۹
۸	شناخت مسائل بهداشتی و ایمنی کار و توانایی استفاده و بکارگیری نکات مربوطه آن	۱۹

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه

رشته: دامپزشکی

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		تعداد	واحد	روز	ساعت	
۱	شناسایی دام سالم تعریف بهداشت دام و جایگاه نقش بهداشت دام و جایگاه در اقتصاد دامپروری اصول اساسی بهداشت دام (ضد عفونی، واکسیناسیون، معدوم کردن لاشه و قرنطینه دام) تعریف سلامتی علائم ظاهری دام سالم و تشخیص آن از دام بیمار و ارائه گزارش به مدیر دامداری روشهای معاینه ظاهری دام بیمار طرق خوراندن داروهای مایع و جامد به گوسفند، بز و گاو	۴		۶		تخته سفید، مازیک، اسلاید، اورهد لباس کار، چکمه، وسایل خوراندن دارو و انواع داروهای مورد نظر مایع و جامد برای درمان دام
۲	بهداشت جایگاه دام و مرتع انواع جایگاه دام جایگاه نیمه باز و نکات بهداشتی آن جایگاه باز و نکات بهداشتی آن جایگاه بسته و نکات بهداشتی آن محاسن و معایب جایگاهها از نظر فراهم ساختن شرایط مساعد حیات دام اصول بهداشت مراتع و چراگاهها انواع مواد ضد عفونی کننده (سموم) مورد استفاده برای دام و جایگاه دام انواع سم پاشهای مورد استفاده و اصول استفاده صحیح از آنها	۶		۸		تخته سفید، مازیک، اسلاید، اورهد، لباس کار، چکمه فیلم آموزشی، نمونه های مواد ضد عفونی کننده و سموم مورد استفاده، لباس کار، چند نمونه از سمپاشهای مورد استفاده در دامپروری
۳	نکات بهداشتی از تولد تا خشک کردن گاو مراقبتهای لازم قبل از زایمان اقدامات و مراقبتهای لازم در زمان تولد گوساله کمک به زایش گاو و رفع جفت ماندگی اقدامات لازم بعد از تولد گوساله روش قطع صحیح، ضد عفونی بندناف و خوراندن آغوز	۳		۱۲		لباس کار، چکمه، لوازم مورد نیاز، مراقبت زایمان گاو لباس کار، چکمه، وسایل ضد عفونی

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه

رشته: دامپزشکی

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	ساعت	روز			
لباس کار، چکمه و لوازم مورد نیاز فنجان فنجان تست شیر لوازم مورد استفاده شپردوشی، لباس کار، چکمه و لوازم مورد استفاده خشک نمودن دام			کار در کارگاه عملیات بهداشت دام و جایگاه مطابق راهنمای آموزش	بهداشت شپردوشی	۳-۳
				اصول بهداشتی آماده کردن دام جهت دوشش	۳-۳-۱
				اصول صحیح دوشش و استفاده از دستگاههای مربوطه	۳-۳-۲
				دفعات دوشش و مسایل بهداشتی آن	۳-۳-۳
				اصول ضد عفونی دستگاه شپردوشی بعد از دوشش	۳-۳-۴
				مراقبت های لازم دستگاهها و وسایل شپردوشی	۳-۳-۵
طریقه خشک کردن گاو و مسائل بهداشتی آن	۳-۳-۶				
وایت برد، مازیک، اورهد، نمونه مواد ضد عفونی کننده شیمیایی		۲		عوامل ضد عفونی کننده (گندزا)	۴
				عوامل گندزایی غیر شیمیایی	۴-۱
				عوامل مکانیکی	۴-۱-۱
				عوامل طبیعی	۴-۱-۲
عوامل گندزای شیمیایی که برای دام و جایگاه دام استفاده می شود	۴-۲				
اسلاید، فیلم آموزشی، لباس کار، چکمه و نمونه مواد و وسایل مورد استفاده جهت مبارزه با انگلهای خارجی و داخلی دام	۴	۳	کار در کارگاه عملیات بهداشت دام و جایگاه و عرصه مطابق راهنمای آموزش	نقش حشرات و انگلها در بهداشت دام	۵
				انواع انگلها	۵-۱
				انگلهای خارجی و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها	الف
				انگلهای داخلی و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها	ب
				حمام ضدکنه و سموم مورد استفاده بر علیه انگلهای خارجی دام	۵-۲
نقش حشرات و سایر حیوانات موذی در انتقال بیماریها و نحوه مبارزه با آنها	۵-۳				
انواع حشره کشهای مورد استفاده در بهداشت دام	۵-۴				
وایت برد، اورهد، فیلم آموزشی، لباس کار، چکمه، وسیله شماره زدن، گوشی، وسایل شماره زنی سرد و گرم دستگاه سم پاششستی و متعلقات آن، قیچی، مواد شوینده و	۱۶	۱	کار در کارگاه عملیات بهداشت دام و جایگاه و عرصه مطابق راهنمای آموزش	اقدامات عملی و بهداشتی در دامداری	۶
				شماره زن و پلاک زنی و انواع آن در دام	۶-۱
				روشهای اصولی سم پاشی	۶-۲
				سم پاشی دام	الف
				سم پاشی جایگاه و متعلقات آن	ب
				قطع سرپستانکهای اضافی و مراقبتهای بهداشتی آن	۶-۳
				روشهای اصولی عقیم سازی و مسایل بهداشتی آن	۶-۴
روشهای اصولی حذف شاخ و شاخ سوزی	۶-۵				

**استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت کارگر ماهر بهداشت دام و جایگاه
رشته: دامپزشکی**

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	روز	ساعت			
ضد عفونی، چکمه، وسایل متفاوت قطع بیضه، قیچی و کاردکهای سم چینی، لباس کار، چکمه لباس کار، چکمه، وسایل و مواد شوینده و ضد عفونی				شستشو و ضد عفونی وسایل و تجهیزات مورد استفاده	۶-۶
لباس کار، چکمه	۲	۳	کار در عرصه مطابق راهنمای آموزش	بهداشت تغذیه ۷-۱ مسمومیت های تغذیه ای ۷-۲ اختلالات هضم حاصل از تغذیه ۷-۳ اقدامات بهداشتی در زمان بروز اختلالات تغذیه ای	۷
وسایل کمکهای اولیه و سایر		۲		اصول ایمنی و بهداشت کار	۸
	۴۸	۲۴		جمع	

کد:

ضمیمه

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت:

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظر تان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد: شغل:
شهرستان یا روستای محل زندگی:

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره شرکت کنید؟

بله خیر

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی:

مسئولیت: شهرستان محل خدمت:

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستاییان)

عودت فرمایید.